

MAROSVÁSÁRHELYI KIR. ÜGYÉSZSÉG

ÉRK. 1911. MÁJUS 4Ó 11.

VASÁR NAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP

Felelős szerkesztő:
TÓTHFALUSI JÓZSEF
lelkész

Társszerkesztők:
Dr. Horváth Zoltán ügyvéd, az
Orsz. K. Sz. ügyvez. titkára.
Paál Gusztáv, ref. kollegiumi
tanár Maros-Vásárhely ::

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
M.-Vásárhely, Szentgyörgy-u.
9. szám, ref. lelkészi hivatal

Megjelenik minden vasárnap

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egy évre 5 K. — f.
Fél évre 2 K. 50 f.
Negyed évre 1 K. 25 f.
Egyes szám ára 10 f.

Kiadja: Az Erdélyi Református Egyház-
kerület „Kálvin Szövetsége”

XII. évfolyam.

Maros-Vásárhely, 1911. április 23.

17. szám

Báró Bánffy Mária, Dr. Schwartz Gyuláné,
a nagynevű Bánffy család sarja s a tudós egyetemi tanár özvegye,
ki a marosvásárhelyi ref. kollegium szegény tanulóinak konviktusára
24000 koronás alapítványt tett.

A vasárnap a bibliában.

I. Móz. 2. 2—3.

Isten maga akarta, hogy legyen az embernek egy napja, melyen megszünjék munkájától. E nap az ó-szövetségben a hetedik nap, az Urnak szombatja volt. „Mikor elvégezte volna az Isten hetednapon az ő alkotmányát, a melyet csinált vala, a hetedik napon megszünék minden csinálmányától, melyet csinált vala. És megáldá Isten a hetedik napot, azaz megszentelé azt, mivelhogy azon szüint volna meg minden ő csinálmányának csinálásától“ (I. Móz. II. 2. 3.)

Az Ur szombatjának megtartását kötötte Mózes a pusztában vándorló Izrael fiainak szivére II. Mózes XVI. 22—30-ban, s erről szól mindenkéül a mindnyájunk által jól ismert negyedik parancsolat: „Megemlékezzél a szombatnapról, hogy azt megszenteljed. Hat napokon munkálkodjál és minden dolgot elvégezzed. Hetednapon a te Jehova Istenednek szombatja vagy: semmi dolgot ne tégy, se te, se fiad, se leányod, se szolgád, se szolgálóleányod és semmi barmod, se a te jövevényed, mely a te kapudon belül vagy“ (II. Móz. XX. 8—10.).

Nincs szándékunkban szószerint idézni mindazokat az ó-testamentomi mondásokat, melyek a szombatnapnak megszentelésére vonatkoznak; legyen elég egyszerűen jelezni a szentkönyv első részének azokat a helyeit, a melyek szerint

1. a szombat megszenteltetésére az oka a zsidó nemzet ítélet alá vonásának (Neh. XIII. 15—18; Ezék. XX. 15. 16.; XIII. 38. 47.)

2. Isten szerette a szombatot (a már idézett I. Móz. II. 2—3-on és II.

Móz.: XX. 8—10-en kívül V. Móz. V. 12—15. — Ezék: XX. 12; XLIV. 24.)

3. Szombaton tilos a szolgálai munka (II. Mózes XVI. 23—29; XX. 10—11; XXIII. 12; XXXIV. 21; XXXV. 2—3; V. Móz. V. 14—15; Jer. XVII. 21—22.).

4. A szombatnap megtartása kötelesség (III. Móz. XIX. 30; XXVI. 2; Ezék. XLVI. 3.)

5. Áldás ígértetik azoknak, a kik megtartják a szombatot (Ésaiás LVI. 2. 4—7; LVIII. 13—14.)

6. Megfenyegettetnek a szombatrontók (II. Móz. XXXI. 14—15; XXXV. 2; IV. Móz. XV. 32—36; Jer. XVII. 27; Ezék: XX. 13—16; 23—24; XXII. 8., 14., 26., 31; XXIII. 38—46.)

7. A szombatnap eljogok elvételnek (Ésaiás I. 13; Hozs. II. 11. Ámós VIII. 11.)

De jöjjünk át az ó-szövetségről az újra, a zsidó szombatról a keresztyén vasárnapra, melyet az Ur Jézus Krisztus nem valamely törvény által formailag, hanem tényleg, valóságban létesített s tett követőinek életforrásává. Ő megszabadította az Ur szombatját a hozzá fűzött emberi tördalékoktól s a léleknek ünnepévé tette: „a szombat teremtett az emberért, nem az ember a szombatért, ugymond s az embernek fia a szombatnak is Ur“ (Máté XII. 1—3. és Márk II. 28—28.) Igen, ő tanította meg az emberiséget arra, hogy miképen kell méltólag megünnepelni az Urnak szombatját, ő, ki e napot többnyire tanítványainak csendes körében szokta megülni, valamint „szókása szerint“ a zsinagógában járt e napon, hogy olvasná az írást. (Luk. IV. 16.) De ha Urunk a szombatot szombatot ünnepelte meg, honnan van mégis, hogy mi a vasárnapot ünne-

peljük? Jézus a szombatnak végén, a hét első napján, tehát vasárnapon támadott fel halottaiból (Máté XXVIII. 1.) Egy héttel későbbén ugyanezen napon köszöntött be tanítványai közé (Ján. XX. 19.) E napon, pünkösd reggelén szállott le a Szentlélek a tanítványokra s alakult meg a keresztyén egyház (Csel. II.) Végre az Ur kedvenc tanítványa János, e napon ragadtatott el lelkében, fényes mennyei Jelenésének látására s ugyanő nevezi először a hétnek ez első napját az „Urnapijának“ (Jel. I. 10.) Csoda-e hát, ha a keresztyén világ csakhamar a vasárnapot kezdte ünnepegni a zsidó szombat helyett?! De másoldalról azon sem csodálkozhatunk, ha a zsidókból lett keresztyének elég hosszú ideig a vasárnap mellett a szombatnapot is megünnepelték.

Könyörgés.

Ha enyhülést hozó irt bánatimra
A szívem sebére nem lelek;
A Megváltó trónjának számolyához
Fohászt rebegve im letérdelek.

Az élet nagy, nehéz keresztyét,
Ha már viselni nem bírom,
Segítsd azt vállamról levenni
Óh én irgalmas Jézusom!

Jer s engedd, hogy öledbe hajtsam
Alázatosan im fejem;
Törődött testem, fáradt lelkem
Szent oltalmadban megpihen.

Én üdvözítőm! sulyos, nagy bajomban
Tört szívvel is hozzád fohászokodom,
Mert Tőled jó csupán a bünbocsánat,
Minden vigasztalás és irgalom.

Érzelveim háborgó tengerére
Oly csillapítóan hat szelid szavad

És kétkedő lelkemnek rejtekébe
Te szent igéd, mint fénysugár lehat.

A hit csodás varázsu balsam,
Megenyhül tőle minden fájdalom,
Erőt ad újabb harcra, küzdelemre:
„Veled vagyok, — velem vagy Jézusom!”

Meggyötrött bár az élet buval, gonddal
És sujtott bár csalódás ezrivel,
Ám földi létünk legvégső percéig
A szívnek tünni, bizni, hinni kell!

K.-né Győry Margit.

...

Nincs oly . . .

Nincs oly kicsinyke fájdalom
Mit meg ne értenél
Ha gondjaim hozzád hozom,
Lelkem erőre kél.

Tövis vérezte meg fejed
Te is hát szenvedél!
Bünsulyt hordó szereteted
Minden bajban segél.

Bármily titkos a sóhajunk
Te azt észreveszed
Bárhogy gyötör kinzó bajunk
Enyhited a sebet.

Hozsánna.

Van kegyelem ingyen!

Érted-e kedves olvasóm, hogy mit fejez ki e néhány szó: van kegyelem ingyen!? Talán úgy érted meg jobban, ha megmondom, hogy ha nem lenne kegyelem és nem ingyenváló lenne az, akkor hiábavaló lenne az ember minden reménysége, minden jó igyekezőte, minden munkája és sikere, mert egész élete nem lenne egyéb, mint folytonos kihívása annak a borzasztó ítéletnek, mely bünei miatt méltán sujtja.

A bűn zsoldja a halál. Mily szomorú igazság ez! De még szomorubb, hogy sok emberi lélek ezt a rettenetes zsoldot semmibe sem veszi, vagy ha törődik vele és ha szabadulni akar a bűntől, a maga jóságában s erejében bizik, ahelyett, hogy hinné, amit az örömhír mond: „Kegyelemből tartattok meg hit által; és ez nem töletek van.

Isten ajándéka ez, nem cselekedetekből, hogy senki ne kérkedjék“. (Efez. 2: 8; 9.) Az Isten kegyelme volt ez, mely tervbe vette az ember megváltását a világ fundamentumának fölvetésekor, a kegyelem az, mely e megváltást végre is hajtja üdvösségére mindazoknak, kik hit által részesülnek benne.

Vannak büszke emberek, mint amilyen a siriai Naamán volt, ki bélpoklosságával felkereste Elizeust, hogy gyógyítsa meg. Azt hitte, hogy valami nagy és körülményes dolgot kell majd tennie a próféta tanácsára. Számított arra, hogy valami rendkívüli nagy cselekedetet kell végrehajtania. És nagyon bosszankodott, midőn Elizeus ez egyszerű tanácsot adta: fürödj meg a Jordánban kétszer. Az ilyen büszke lelkek azt kérdezik, amit a zsidók kérdeztek Jézustól: „Mit tegyünk, hogy az Isten dolgait cselekedjük!?“ Figyeljük meg Jézus válaszát! „Az az Isten dolga, hogy higgyetek abban, akit ő küldött.“ (Ján. 6: 28—29.) Jézus e kijelentésében nem szól egy szót sem cselekvésről, hanem rámutat az Isten dolgai cselekvésének igazi rugójára. Higgy az Úr Jézusban, akkor üdvözülsz kegyelemből hit által. Ez az igazság nagyon ellenszenves a hitetlen ember előtt, mert a gőgös „én“ hátterbe szorul és az ember kénytelen elismerni tehetetlenségét és magát rábízni Isten kegyelmére, mely adatott a Jézus Krisztusban, aki megváltván az emberiséget, jogot szerzett arra, hogy kegyelmét szabadon árássa a Benne hívőkre.

Egy keresztyén író elmondja egyik művében, hogy volt egy öreg ember, kinek saját bevallása szerint 42 évre volt szüksége, hogy megtanulja a következő három dolgot:

1. Azt, hogy az ő üdvössége érdekében nem tudott tenni semmit.

2. Azt, hogy Isten nem is kívánta tőle soha, hogy üdvössége megszerzésére tegyen valamit.

3. Azt, hogy az Úr Jézus Krisztus megtett mindent, ami szükséges volt üdvösségéhez s hogy öneki semmi más teendője nincsen, csak elfogadni az elkészített és kegyelemből feléje nyújtott üdvösséget.

Bunyan világhírű könyvében, a „Zarándok utja“-ban a „Becsületes“ nevű ember ezen szavakat mondja halálos órájában: „A Kegyelem uralkodik.“ Isten tökéletes szeretete nem szorul reá jó cselekedeteink alamizsnájára, sem munkánkra, hogy ellenértékül üdvöt adjon nekünk.

Sok ember megcsalja önmagát a jócselekedetekkel, midőn azoknak üdv-szerző erőt tulajdonít. A jócselekedeteknek is magasztos rendeltetése van a keresztyén életben, de az üdvösség szerzéséhez, kiérdemléséhez semmi közük. A jócselekedetek a kegyelemből s hit által megváltott élet gyümölcsei, eredményei. Ha mást tartunk jócselekedetnek, mint amit az Isten kegyelme termelt bennünk és általunk, akkor nagyon tévedünk. Volt egy gazdag ifjú, aki erkölcsös életet élt s igyekezett Isten parancsait megtartani. Azt gondolta, hogy ezért most már bizonyosan megnyeri az örökéletet. A sok jócselekedet közt azonban elfeledte a legszükségesebb jót megtenni, azaz lemondani gazdaságáról, mely a világhoz kötötte és meggátolta lelkét az üdvösség elfogadásában. Ez olyan cselekedet lett volna, mit saját erejével s önhitt jóságával nem birt végrehajtani, ehhez Isten megváltó kegyelmére lett volna szüksége. Ő olyan jócselekedetekért akart volna üdvözülni, miket ő maga jónak látott, amelyek mellett azonban megtört egy olyan bűnt, mely Istentől elszakította. S mivel e bűnt jobban szerette, mint az örökéletet, igen elszomorodott, midőn Jézus a várt dicséret és elismerés helyett ezt mondá neki; „Oszd el vagyodat a szegé-

nyek között és kövess engem.“ (Máté 19: 12, 22. v.)

Engedelmeskedjünk Istennek és ne a mi hamis szívünknek. Csalárdabb a szív mindennél és gonosz az; kicsoda ismerhetné meg? (Jer. 17: 9.) Ne forduljunk el ez egyszerű és ingyen való üdvösségtől és ne kövessük szívünk csalfa vágyait.

Ha egy kereskedő fizetéseképtelenné lesz és egy gazdag rokona meghallván ezt felkeresi és felajánlja, hogy adósságait mind kifizeti, sőt ad elegendő pénzt is, hogy új üzletet kezdhessen, nem lenne érthetetlen dőreség; ha e segedelmet a bajba jutott kereskedő elutasítaná s azt mondaná tudok és is segíteni magamon? Nem üres gőg és hálátlanság lenne-e ez? Ne legyünk hát hálátlanosok mennyei Atyánkkal szemben. Fogadjuk el kegyelmét, mit ingyen kínál nekünk:

„Óh mindnyájan, kik szomjuhoztok, jertek e vizekre, ti is, kiknek nincs pénzetek, jertek, vegyetek és egyetek, jertek, vegyetek pénz nélkül, ingyen!“ (Ézsaiás próféta k. 55. rész, 1. vers.)

„Aki akarja, vegye az élet vizét ingyen.“ (Jel. k. 22. rész, 17. vers.)

ISTEN IGÉJE

Tiszteld szülőidet.

Irta: Király Béla ref. lelkész.

Ephésus: 6. 1.

Egy híres bölcs mondta azt, hogy a gyermek szobából kormányozzák a világot. Ebben a mondásban nagy igazság rejlik, mert valóban a jó gyermek alapköve a jó társadalomnak. A jó gyermekből lesz a jó polgár, aki hiven teljesíti hazája iránt való kötelességeit. A jó gyermekből válik a jó katona, aki képes életét is feláldozni a haza becsületéért. Jó iparos, munkás ember csak jó gyermekből válhatik, mert a munkának legfőbb becse abban rejlik, hogy engedelmességet kíván. E nélkül nincs rend, pontosság a munkában.

Látjuk tehát, milyen nagy fontosságu az ötödik parancsolat, tiszteld atyádat és anyádat, hogy sokáig élj és jó dolgod legyen e földön. A gyermekszoba a kiindulási pontja a világtörténelemnek. Faiskola az, ahonnan kiültetik a jó csemetéket az élet nagy kertjébe, hogy teremjenek szép és kedves gyümölcsöket.

A társadalmi élet nem állhat fenn fegyelem nélkül. Ez a társadalmi rendnek szép együttélésnek elengedhetetlen feltétele. — Nem csak Istennek parancsa az, hogy a gyermek legyen engedelmes, hanem az értelem, az okosság törvénye is azt mondja. Az ifju szolgáljon és ne parancsoljon. A parancsolás, a vezetés az öregek dolga, a tapasztaltabbak dolga és kötelessége, az engedelmisség az ifjaké.

Szerezzen örömet apjának, anyjának engedelmisség által. Ne keserítse az öregek életét hálátlanság, dacosság és makacosság által. Ne okozzon azoknak fájdalmat, akik oly sokat áldoztak gyermekük boldogságáért.

Téged kérünk, óh nő, ne szólj vissza édes anyádnak keserű hangon, ne feleselj éles, büszke, kevély szóval a jó anyának. Ne hullassanak érted majd könnyeket az édes szülők szemei.

Istennek szent parancsa ez. Tiszteld atyádat és anyádat.

Igéret is van ehhez a parancshoz kötve, nagy, sokatmondó áldás fűződik az ötödik parancs betöltéséhez. Hosszú életü leszel és jó dolgod lesz e földön. Szerencse és boldogság vár reád egy hosszú, állandó életen: Kell-e ennél szebb ígéret, kell-e ennél szebb és jobb biztatás?

Hiszen mindenki ezt az áldást és szerencsét lesi. Csak az a baj, hogy hibás utakon keressük ezt a szerencsét. Inkább vagyunk hajlandók a kártya, a szerencsejáték, a sorsjáték, a lóverseny s más véletlen uton nyíló virágok leszedése által biztosítani számukra a szerencse, az áldás jó napjait, mint azáltal, hogy engedelmisséggel és Istennek, embernek tetsző életmód által szerezzünk magunknak állandó örömet és boldogságot.

A szülők áldása gazdagít és boldogít. Ezt jegyezd meg és légy jó gyermek. Látjuk ezt a jó gyermekek előmenetelében és

gyors boldogulásában. Viszont nagy büntetés rejlik a hálátlan és engedetlen gyermeki magaviseletben. A szülők koporsójánál érzik a lelkiismeret szuró fájdalmát: Én vittem a koporsóba, én okoztam macacsságommal a szülőim halálát. Kerüljük ezt az iszonyu vádat.

De keressük az engedelmség boldogító hatását. A bibliai József még a hatalom és gazdagság fényes tornyán ülve is szívesen gondolt édes atyjára Jákobra. Ajándékokkal halmozta el a jó szülőket. Tudta jól, hogy ez hoz neki állandó dicsőséget s maradandó boldogságot.

Kegyesség utja.

Ha az Ur nem építi ..

Az angol tengerparton álló eddystone-világítótorony története tele van jelentőségteljes tanulsággal. — Az első eddystone-világítótoronyt Winstenley tervezte és építette. Mikor elkészült, ezt az elbizakodott felirást helyezte reá: „Fujjatok szelek, háborogj óceán! Lázadjatok fel ti elemek és próbáljátok ki művemet!” Egy éjszaka borzalmas vihar tört ki s a tenger elnyelte a toronyt, építőjével együtt. Kő nem maradt kövön. Rémes válasz volt ez, az elbizakodott építész kihívására. Egy másik világítótoronyt emeltek, de azt is elnyelte a mohó mélység. Ekkor jött Smeaton mérnök és felépítette a harmadik eddystonei világítótoronyt. Teljesen kőből építve, mélyen beleágyazta a sziklaalapba. Mikor elkészült ezeket a szavakat vésette bele a hatalmas torony falába: „Ha az Ur nem építi a házat, hiába dolgoznak annak építői”. A tetőzetre pedig ezt íratta fel: „Laus Deo”. (Istené a dicsőség). A harmadik torony még ma is áll s a leghevesebb viharok sem ingathatták meg egy hajszálnyira sem.

Olvassuk és terjesszük a Vasárnap egyháztársadalmi képes hetilapot.

KALVIN-SZÖVETSÉG

(Országos központ.)

A Kálvin-Szövetség budapesti összejövetele.

A december hó 11-én tartott irodalmi matiné után, melynek legfőbb tárgyát *Sebestyén* Jenő előadását, „Kálvin és a kapitalizmus” címmel a szövetség kinyomatta. Dr. Gergely György máramarosszigeti jogtanár mutatta be március hóban „Kálvin városát” vetített képekkel illusztrált lebilincselő és tartalmas előadás keretében. Láttuk Genfét, a nemzetközi várost, majd élénken előttünk állott Genf ipara, kereskedelme, iskolája, vallásos élete, kulturája. A Kálvin-és egyetemi jubileumokat is számtalan kép tárta elénk s élénk színekkel ecsetelte az előadó a svájciak barátságát, szeretetét a magyarok iránt. Nagy lelkesedéssel, csodálattal szólt az előadó a nagy városról s az előadás színes, történelmi és geográfiai mélyreható volta méltó volt Kálvinhoz, Genfhez s a magyarok őszinte külföldi barátaihoz.

Április 2-án *matinét* rendezett a K.-Sz., amelyet a Baár-Madas ref. felsőbbleányiskola növendékeinek énekei izesítettek meg. Pálóczi Horváth Zoltán dr. titkár a „Magyar kálvinista nő hivatása” címmel tartott előadásában rámutatott a nőtársadalom ferdeségeire s a bibliát tartva előtérbe a nők evangéliumi munkakörét ismertette a családi életben, a vasárnapi iskolákban, nőegyletekben, a cselédügy, a leánykereskedelem elleni működés és a patronage terén s végül a diakonissa tevékenységben. Maday Gyula dr. „Jób” és „Keresem az Istent” c. vallásos költeményeit áhitattal és szeretettel fogadta a közönség. Befejezésül Bernáth István dr. a *vallás szerepéről* szólva a haladással szemben előadása keretében ráutalt arra, hogy nincs egy jelszó sem, mely közéletünkben nagyobb szerepet játszanék, mint a *haladás*. Ezt hirdetik a vezetők legforróbb odaadással, ez vonza leginkább a néptömeget. A korszellem és a hozzá való ragaszkodás minden modern embernek legfőbb kötelessége gyanánt tűnik föl s akik ezzel az áramlattal szembe helyezkednek, azokat vagy eltíporják, vagy

legalább is félreszorítják. Utal azokra a törekvésekre, amelyek a vallást, mint a modern élet elmaradt részeit a haladás kerékkötőit állítják oda. Foglalkozik különösen azokkal a támadásokkal, melyek *Tisza István* grófort ismeretes nyitrai beszédje miatt az ugynevezett *progresszív* táborból érték. Kijelenti, hogy ezeknek a támadásoknak sikere azért van, mert a vallásosság a legtöbb embernél tisztán az érzelmre van alapítva és így a tudással fölfegyverkezett támadásokat ki nem bírják. Azokkal szemben, akik a haladást és a keresztyénséget egymással szembe akarják állítani, hangoztatja azt a kevesek előtt ismert, habár egészen igaz tételt, hogy a haladás tulajdonképpen csakis a keresztyén társadalmakban van s mások azt legfeljebb annyiban ismerik, amennyiben a keresztyénnel való érintkezés e törekvéseknek a talajt előkészítette. Ez idő szerint iparban és kultúrában a protestáns nemzetek járnak elől. Ezeknek köszönhetőek azok a találmányok és intézmények legnagyobb része, mely a mai idők jellegét megadja. Ezekre az alapokra támaszkodva, nem látok, így fejezte be beszédét, bünösebb, a társadalom érdekeivel ellentétesebb törekvéseket azoknál, melyek a haladást hangoztatják ugyan, de a vallással szembeszállva, tulajdonképp a hanyatlásnak legerősebb támasztékai. Nem ismerek szentebb elhatározásokat, mint amelyek a *Tisza István* gróf által kifejtettek értelmében a vallás védelmére egy táborban egyesítik mindazokat, akiknek a nemzet és emberiség érdekei igazán szívéből fűződnek.

A befolyó perselypénz a Kálvineum javára fordított.

Április 20-án a Loránty egyesület evangélicizáló-termében népies *vallásos-estélyen Billei Pap* István bibliamagyarázata után *Böszörményi Jenő* kedves modorban vallásos irányu előadást tartott, majd *Fröchlích Dóra* vallásos énekeket adott elő s végül p. *Horváth Zoltán* dr. a K. Sz.-ről szólott.

A K. Sz. befejező, április 27-iki irodalmi estélyét a jövő számban ismertetjük.

MI UJSÁG?

Olvassuk rendszeresen a Bibliát!

(Utmutató a Biblia olvasásához)

A szoros kapun belől, az Isten országában.

1911. ápril 23. Hétfő. Kit láturk? Zsid. 12: 2. 24. Kedd. Mi megy rajtunk végbe? János 15; 3. Róm. 3; 20. 25. Szerda. Világi javak — mennyei javak. Luk. 16; 19—31. 26. Csütörtök. Elég a kegyelem. I. Kor. 12; 9. 27. Péntek. Állhatatosság. Ap. csel. 14; 22. 28. Szombat. Betekintés a jövőbe. Ján. jel. 20; 11—15. 29. Vasárnap. Mihez hasonlatos az Isten országa? Máté. 13; 31—35.

— **A sepsi egyházmegyei értekezlet.** (Kálvin szövetség) f. évi június hó 15-én (kath. Urnapján) tartja évi közgyűlését Brassóban a következő tárgysorozattal: 1. Ünnepeles istentisztelet; ezen imát mond Kiss Albert bikfalvi pap; egyházi beszédet Nagy Károly ehker. főjegyző, a Kálvin szövetség e. ker. elnöke. 2. Elnöki megnyitó, tartja: Péter Mózes Miklós-kollegiumi igaztanár, világi elnök. 3. A Kálvin szövetséget ismerteti: Palóczy Horváth Zoltán ügyvéd ur az országos Kálvin szövetség titkára. 4. Felolvas, illetőleg értekezik valamely szociális kérdéstről Szász Béla vallásos tanár. 5. Alkalmi szavalat. 6. Záróbeszéd Kiss Lajos egyházi elnöktől. A magunk részéről is igen helyesnek, követendőnek tartjuk azt a felfogást, hogy egyháztársadalmi egyesületeink oly időben tartsák gyűléseiket, amikor bizonyos állami vagy társadalmi nyomás alatt egy-egy kath. ünnepen munkaszünetre kényszerülvők a más vallásu emberek is. Így a helyett, hogy „csudalatókként“ a mieink is beállanak az utcai körmenetek „népségkatonaságának“, saját ügyeinkkel foglalkozhatnak s lelkük is egészséges táplálékhoz juthat. Hogy erre a vegyes lakosságú városok a legalkalmasabbak — természetes.

— **Az országos magyar prot. patronage egyesületnek,** amely a züllött, vagy az elveszés veszélyének kitétt gyermekek megmentésére alakult, mint már e helyen erről

megemlékeztünk Dunaalmáson alkalmas szeretetháza van, az ottani buzgó lelkész felügyelete alatt. Ezt a szeretetházat, amely 25 gyermek elhelyezésére alkalmas, kifogják bővíteni még 12 gyermek számára. A miniszterium a Kerkápoly-Bodó alpból 12000 kort adományozott az intézet céljaira. Ugyancsak most folynak a tárgyalások arra, hogy Maros-Vásárhelyt a már meglevő „Református Tanonc-Otthon“ legalább 30 növendék számára kibővítsék s az ipari pályára alkalmas züllött gyermekek részére berendezzék.

— **A Kispesti Kálvin Szövetség** f. hó 22-én este 8 órakor tartotta első ismeretterjesztő felolvasó estélyét. Nagy számu érdeklődő közönség töltötte meg a Petőfi-utcai tágas tornatermet. A „Jövel Szent Lélek Ur Isten“ és *Gaal* Lajos s. lelkész buzgó imája után, *Szász* Ferenc igazgató énekelte el hatalmas, csengő hangján a „Térj magadhoz drága Sion“-t és néhány éneket. Majd *Bilkei Pap* István theol. igazgató tartott tartalmas és építő hatású bibliamagyarázatot Márk. 1. részének utolsó verse nyomán. — A „Vallás és haladás“ címen *Bernát* István dr. tartott mindvégig népszerű keretben maradt tudományos előadást. Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy mennyit tesz az a kálvinista öntudat emelésére, ha látja a nép, hogy nem csupán azok hirdetik az evangéliumot, akiknek élethivatásuk, hanem világi vezető emberek állanak elő s adnak tudományos meggyőződést hitüknek és vallásosságuknak. — *Lenkey* Szeréna urhölgy „Pán halálát“ adta elő praecizitással. Végül programmon kívül dr. *Pálóczy Horváth* Zoltán ügyvivő titkár ismertette a Kálvin-Szövetség célját és lényegét s dr. *Pruzsinszky* Pál theol. tanár buzdította a jelenlévőket a tetterre és cselekvésre. — Imádság és ének után lelkes hangulatdan oszlott szét első kitünően sikerült estélyéről a kispesti Kálvin-szövetség.

— **A mikor Napoleon** megadta magát az angol admirálisnak, első dolga volt fellekeresni a tengernagyot, hogy kezet fogjon vele. De a tengernagy érezve, hogy ő most a Nagybritánia becsületét képviseli, vissza-

utasította a kézfogást. „Előbb a kardját, Uram!“ Lehetetlen bizalmas viszonyba jutnunk bárkivel is, míg az ellene vívott küzdelmünk jelvényeit ki nem szolgáltattuk. És sok ember csodálkozik, hogy minden „vallásossága“ dacára sem tapasztalja Istennek áldását. Isten nem u. n. „vallásosságot“ kíván, hanem meghódolást. Az ellene való lázadásnak: a bűnnek végleges megtörését.

— **Felelős vagy életedért.** Nem hivatkozatsz arra, hogy a körülmények kényszerítenek ebbe, vagy abba az irányba. Az bizonyos, hogy szigorúan korlátoznak minden embert a körülmények. De nézd a hajót, mely az Oceánt átszeli. Azt is változhatatlan törvények kötik. A kapitánynak vagy a kormányosnak minden elképzelhető ügyessége, vagy ereje által sem képes felemelkedni a vízből. Ha partot ér nem folytathatja útját a szárazföldön. Ha kellemetlenné válik rá a tenger, nem repülhet tovább a levegőben. De lehet-e képtelenebbet gondolni, minthogy a kapitány és a kormányos most már elhagyják a hajót, mert úgy sem tehetik meg vele mindazt, amit szeretnének? — Ne ámsd, magadat! Kezedben van az életed kormánya. Merre fordítod?

HETI SZEMLE

Szünet után. Elég hosszú husvétii szünet után e hó 22-én újból élénk lett a képviselőház tanácskozó terme. A szünet utáni első ülés napirendjét a szokásos elnöki előterjesztéseken kívül az újabb indennitási javaslat foglalja le, amely szerint a kormány ismét két hónapra kéri a felhatalmazást az állami bevételek beszédésére és a kiadások folyósítására a tavalyi költségvetés keretén belül. A parlamenti pártok az ülés előtt értekezleteket tartottak, amelyen az indennitás tárgyában való állásfoglalást vitatták meg és hivatalos szónokaikat jelölték ki. Az előreláthatóan rövid ideig tartó felhatalmazási vita után ismét a költségvetés tárgyalását fogja folytatni a képviselőház és ma még teljesen bizonytalan, mikor

kerül a sor a nagy érdeklődéssel várt katonai javaslatok tárgyalására. A miniszterelnök ugyanis még mindig tárgyal ebben az ügyben Bienert báró osztrák miniszterelnökkel és a tárgyalásoknak, ugyszintén a két kormányelnök közös legfelsőbb kihallgatásának eddig nem megegyezés az eredménye. A hosszú és meddő tárgyalások sokakban azt a meggyőződést keltik, hogy a megegyezést tulajdonképpen taktikai okok késleltetik. Az osztrák kormány akarja ugyanis a közelgő választásokra népszerűségét biztosítani azzal, hogy nem enged a magyar részről támasztott követeléseknek, hanem a döntés elhalasztását kívánja az ausztriai választások utáni időkré. Ezt a függőben tartást arra véli Bienert báró alkalmasnak, hogy hangulatot teremtsen maga és pártja mellett, mint olyan párt mellett, amely ellentáll a magyar követeléseknek. A bécsi sajtó ebben nagy segítségére van és folyton hangoztatja a helyzet komolyságát, de vigasztaló, hogy a katonai javaslatok benyújtása nem sürgős és nincs időhöz kötve, tehát lehet remélni a békés megegyezést.

A király gyengélkedik. Királyunk egészségi állapotáról az utóbbi napokban nyugtalanító hírek kerültek forgalomba, amelyeket azonban most mégcáfolnak. A király gyengélkedett ugyan, de ennek oka kisebb fokú meghülés volt csupán és ma már ez is elmúlt. Nem lehetetlen azonban az, hogy a szokások tavaszi szemlét a király állapotára való tekintettel el kell halasztani, mert a lovaglás még ártalmára lenne. Egyébként azonban egészségi állapota teljesen kielégítő, amit az a tény is mutat, hogy a két kormányelnököt kihallgatáson fogadta.

Az ujtörökök. Egészen komoly formában írtak a balkáni lapok is arról, hogy az ujtörök párt nemsokára feloszlik belső egyenetlenségek miatt. Az utolsó pillanatban azonban ugylátszik győzött a józan belátás és a központi ifju török bizottságnak sikerült elosztatni a nézeteltéréseket úgy, hogy a párt most már teljes egyetértésben fogja megválasztani elnökét és alelnökeit.

A szerb király budapesti utja. Híre járt, hogy Milovánovics szerb külügyminiszter és uralkodója között nézeteltérés merült fel a királynak budapesti utazása miatt és hogy a szerb bandavezérek meg akarják akadályozni a király utazását, az egyetemi hallgatók pedig tüntetni fognak miatta. Belgrádból most ezeket a híreket rendre cáfolják és azt mondják, hogy volt ugyan némi izgalom amiatt, hogy a király Budapestre utazik, ez azonban a husvétünnep alatt teljesen lecsendesedett.

MAROSVÁSÁRHELYI KÖZHASZNUTAKARÉKPÉNZTÁR

Maros-Vásárhely
Szentgyörgy-utca 18
Saját ház

Közművelődési és jótékony
célokat szolgáló pénztintézet

Fizessen elő
a Vasárnapi Ujságra!

A VASÁRNAPI UJSÁG

a legrégebb, legkedveltebb
illusztrált hetilap.

ÖTVENNYOLCZADIK ÉVFOLYAM

Szerkeszti HOITSY PÁL.

Előfizetési ára: egész évre 20 korona,
félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Mutatványszám ingyen.

Előfizetéseket elfogad

a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatala

(FRANKLIN-TÁRSULAT)

Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

KIS TÁRCA

Jakab, a kis hajósinas.

Egy rémitő recscsenés, mely az egész hajót megrázkodtatta, a lezuhanó fő árbóc, mely menten ketté tört és a hajóból kiesett, mindez közel romlásunknak, melyet mi már láttunk, hallottunk ijesztő előjele volt. Szegény hajónk erősen megfeneklett a sziklán, a tenger hullámai pedig mérgesen csapkodták minden oldalról, hogy dühökben szétzuzzák.

Szemünk előtt állt veszedelmünk. Én Isten kegyelméből nyugodtan beletörődtem. Eliz, a hűséges szerencsenő, se félt a haláltól. Nem vesztette el hitét abban, a ki hatalmat vett a halálon. Krisztus volt az élete és így a halál csak nyereség rá. Csak a kedves kis leányt sajnálta, kit Angliába kellett volna vinnie, A kis Emminek sejtelve se volt a veszélyről, melyben gyenge-ifju élete forgott. Ólében tartotta kis kecskéjét, körülnyalabolta s úgy kiáltotta: „Kedves Náncsim, meg ne fulj!” De mikor látta, hogy én és Eliz imádkozunk, sőt a matrózok mindnyájan, ő is imára kulcsolta kezeit . . . és imádkozott: „Óh, Istenkém, engedj Elizzel meghalnom, Jakab aztán majd imádkozik értem Jézus Krisztushoz“.

A mint az ár közelgett, a tenger hulláma is bőszebbé, félelmetesebbé vált. A kapitány megparancsolta, hogy a mentőladikot bocsássák le, s próbálják meg a mentést. Ezalatt felhasadt a hajnal; de pirja csak arra való volt, hogy minden reményünket a mentésbe vessük. Az egész part csupa egy sziklakő volt, melyen dörögve törtek meg a hullámok. Én a hajón maradást választottam s eltökéltem, hogy itt várom be az Úr határozatát életem-halálom felől. De mégis, hogy tegyek legalább valamit saját megmentésemre, erősen odakötöttem magam kötéllal egy gerendához. Így láttam aztán mély hallgatással, mint szállnak az ingó ladikba a szerencsenő, a kedves Emma, Jakab, a hajósinas és a legtöbb matróz. Nagy nehezen aztán sikerült is az embereknek egy vitorlácskát kifeszíteniök. Most

aztán próbát tettek a sziklás partra elevezni. Száz meg száz néző állt azon, számalommal, borzadva néztek bennünket és szomorú helyzetünket, anélkül, hogy segíthettek volna rajtuk. Mikor a hajótól eleveztek, mintegy negyed mértföldön egész jól haladtak mert a vitorla egyenesen tartotta őket, s a ladik a hullámok mentén állt. De a mint a part zajgó hullámszához közeledtek, hirtelen szörnyű szélroham érte őket, s a lefelé zúgó áradás elsodorta őket szemünk elől. Hogy leljek szavat az ezután következő, borzasztó eset leírásához? Az ég csaknem oly gyorsan kiderült, mint a hogy besötétedett. Az eső megállt. A nap ismét ragyogó sugárakat szórt. Mindjárt odapillantottunk, a hol utoljára láttuk a sajkát. Erőltettük szemünket, hogy minél élesebben lássuk . . . hiába a ladik eltűnt. A borzalom kiáltása hallatszott a hajón, a szigeten, félelmetesebb a vihar üvöltésénél, s a hullám jajgatásánál. Végre ismét megjelent a sajka a tomboló habokon; de bizony felfordult s a rajta levők mind a tenger mélyében lelték sirjukat.

Várakozásunk ellenére hajónk megmaradt, a nap folyamán aztán megszűnt a vihar. A parti halászok csolnakjaira szedtek bennünket és szerencsésen partra szállítottak. Teljesen ki voltam merülve, bementem tehát egy halászkunyhóba, melynek gazdája szivesen látott. Estefelé felkeltem, hogy meg szemléljem uti társaim hulláit, melyeket a tenger a nap lefolytán a szárazra kivetett. A falu kis korcsmájába alacsony de tiszta ágyon feküdt Eliz, a szerencsenő, kis nevelt-gyermekével együtt. A kedves Emma fejcskéje dajkája keblén pihént, a ki fekete karjaival erősen átszorította kedvencét. Náncsi, a kis kecske úszva, partot ért s első lábait feltette az ágyra. Holt urnője és játszótársa kezeit nyalogatta: de nem kelthette többé életre.

Jakab, a kis hajósinas, a padlón feküdt . . . nem volt más halotti ruhája kék stráfos matróz ingénél.

(Vége köv.)